

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΥ
ΣΧΟΛΑΡΧΟΥ ΤΗΣ ἹΕΡΑΣ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΧΑΛΚΗΣ

2589

“ΚΑΙ ΕΣΤΑΥΡΩΣΑΝ ΑΥΤΟΝ,”

*Δόγος εἰς τὸ θεῖον Πάθος, ἐμφωνηθεὶς ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ
τῆς Σχολῆς, τῇ Ἁγίᾳ καὶ Μεγάλῃ Παρασκευῇ 1942*

ἸΣΤΑΜΠΟΥΛ

1942

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΥ

ΕΧΟΛΑΡΧΟΥ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΧΑΛΚΗΣ

“ΚΑΙ ΕΣΤΑΥΡΩΣΑΝ ΑΥΤΟΝ,,

*Λόγος εις τὸ θεῖον Πάθος, ἐκφωνηθεὶς ἐν τῷ ἱερῷ ναῶ
τῆς Σχολῆς, τῇ Ἁγίᾳ καὶ Μεγάλῃ Παρασκευῇ 1942*

SISMANOGLIO
MEGARO

ΙΣΤΑΜΠΟΥΛ

1942

SISMANOGLIO
MEGARO

“ΚΑΙ ΕΣΤΑΥΡΩΣΑΝ ΑΥΤΟΝ,,

“ΚΑΙ ΕΣΤΑΥΡΩΣΑΝ ΑΥΤΟΝ.”

Σκηνή φρίκης και τρόμου! Σκηνή μοναδική εις την Ἱστορίαν! Τρεῖς σταυροὶ ὑψοῦνται εἰς τὸν Γολγοθᾶν, τρεῖς ὄργανα θανατικῆς ποινῆς. Εἰς τοὺς δύο ἀποθνήσκουν δύο λησταί, δύο ἀπόβλητοι τῆς κοινωνίας, «ἀπολαμβάνοντες ἄξια ὧν ἔπραξαν», (1) κατὰ τὴν ὁμολογίαν των, ἐξιλεοῦντες τὰ ἀνομήματά των. Εἰς δὲ τὸν τρίτον ἐκπνέει ὁ Ἰησοῦς ὁ ἀπὸ Ναζαρέτ!

Ἐν ἀκόμῃ βλέμμα νοσταλγίας πρὸς τὴν προφητοκτόνον πόλιν, μία τελευταία προσευχὴ συγγνώμης καὶ ἐλέους ὑπὲρ τῶν σταυρωτῶν, μία ὑστάτη κραυγὴ ὑπερτάτης ἀγωνίας καὶ ἔπειτα, ἡ σιγὴ ἢ νύξ. Τετέλεσται!

Ἄλλὰ ποῖον λοιπὸν ὑπῆρξε τὸ ἐγκλήματό του; «Τὶ γὰρ κακὸν ἐποίησεν»; (2) Ἀκούσατε τὴν ἐπίσημον ὁμολογίαν τῶν Γραμματέων καὶ Φαρισαίων· «Τοῦτον εὗρομεν διαστρέφοντα τὸ ἔθνος, κωλύοντα Καίσαρι φόρους διδόναι»! (3) Ὡ τοῦ καταφώρου ψεύδους! Ὡ τῆς αἰσχρᾶς συκοφαντίας! Ἄλλὰ ποῦ καὶ πότε εὔρετε τὸν Ἰησοῦν διεγείροντα τὸν λαὸν εἰς ἐπανάστασιν; Μήπως παρὰ τὸ Ἱερὸν, ὅταν διήνοιγε τοὺς ὀφθαλμοὺς τυφλοῦ γεγεννημένου, (4) ἢ παρὰ τὴν πύλην τῆς Ναὶν, ὅταν ἀνίστα ἓνα νεκρὸν, υἱὸν μονογενῆ χήρας; (5) Ἄραγε εἰς τὴν ἔρημον, ὅταν διέθρυπτε τὸν ἐπίγειον καὶ τὸν οὐράνιον ἄρτον εἰς χιλιάδας λαοῦ πεινῶντος, (6) ἢ ὅταν παρησιᾶ διεκήρυττεν ὅτι ἡ βασιλεία του «οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου»; (7) Μήπως ὅταν ἐμακάριζε τοὺς πτωχοὺς, τοὺς πρᾶεις, τοὺς δεδιωγμένους, τοὺς εἰρηνοποιούς, (8) ἢ ὅταν ἔστειλε μήνυμα

1) Λουκ. 23,41

2) Ματθ. 17,23

3) Λουκ. 23,2

4) Ἰω. 9,7

5) Λουκ. 9,37

6) Ματθ. 14,19

7) Ἰω. 18,36

8) Ματθ. 5,4

χαρᾶς καὶ ἀναπαύσεως εἰς τοὺς «κοπιῶντας καὶ πεφορτισμένους»: (9)

Ὅχι! Οὐτε ἐπαναστάτης ὑπῆρξεν ὁ Ἰησοῦς, οὔτε λαοπλάνος. Ὁ Ἰησοῦς εἶναι «ὁ Δίκαιος, ὁ Ἅγιος, ὃς ἁμαρτίαν οὐκ ἐποίησεν». (10) Εἶναι ὁ Μεσσίας τῶν ἐλπίδων τοῦ Ἰσραὴλ. (11) Εἶναι ὁ θεόπεμπτος λυτρωτῆς τῆς προσδοκίας τῶν ἐθνῶν. (12) Εἶναι ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου Χριστὸς τῆς πίστεως τῶν χριστιανῶν. Ἄλλ' ἡ ἀνθρωπότης, θῦμα καὶ ὄργανον τῆς ἁμαρτίας, τῆς πατροπαράδοτου ἐκείνης ἁμαρτίας, ποὺ ἀπέβη ἡ ρίζα καὶ ἡ τροφὸς ὄλων τῶν ἐπὶ μέρος ἁμαρτημάτων, δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀνεχθῆ τὴν ἐν μέσῳ τῆς παρουσίαν τοῦ Ἀναμαρτήτου. Καὶ ἀπέκτεινε τὸν ἐκλεκτότερον ἀντιπρόσωπόν της, τὸν μόνον ἄξιον ἑαυτῆς, ὁ ὁποῖος «παρὰ θεοῦ ἐξηλθεν», (13) καὶ κατήλθεν μέχρις αὐτῆς, διὰ νὰ τὴν ἀνασύρῃ ἀπὸ τὸ βάραθρον τῆς ἀνομίας. Καὶ ἐσταύρωσε τὸν Θεόν της, ποὺ ἦλθε πρὸς αὐτὴν μὲ τὰς χεῖρας πλήρεις χαρίτων καὶ εὐλογιῶν.

Τὸ ἐγκλημα τοῦ Γολγοθᾶ δὲν εἶναι μεμονωμένον κίνημα ὀλιγαριθμοῦ σπείρας κακοποιῶν. Εἶναι ἡ συνολικὴ ἔκφρασις καὶ συγκεφαλαίωσις τῆς ἁμαρτίας, ποὺ ἐπινέμεται ὀλόκληρον τὴν ἀνθρωπότητα. Ὁ Σταυρὸς ὀρθοῦται εἰς τὸν γήλοφον ἐκείνον ὡς μνημεῖον ἕσασί τῆς ἁμαρτίας, ποὺ ἐμφωλεύει εἰς τὴν ψυχὴν παντὸς ἀνθρώπου. Τὴν θλιβεράν ταύτην ὄψιν τοῦ Σταυρικοῦ δράματος, ἀδελφοί καὶ τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά, θὰ διαφωτίσῃ ὁ λόγος μου, κατὰ τὴν σεμνὴν ταύτην ἐπέτειον τοῦ Θείου Πάθους. Ὅποιοι ὑπῆρξαν οἱ σταυρωταὶ τοῦ Κυρίου καὶ ὅποιοι εἴμεθα ἡμεῖς σήμερον, ἰδοὺ τὰ δύο σημεῖα, τὰ ὁ-

9) Ματθ. 11,28

12) Γεν. 49,10

10) Πέτρ. 2,22

13) Ἰω. 16,28

11) Ἰω. 1,42

ποῖα θὰ ἀναπτύξω ἐνώπιον τῆς ἀγάπης σας, μὲ τὴν ἐνδυναμοῦσαν χάριν τοῦ Σταυροῦ.

* * *

«Καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν». (14) Ὅποιοι ἄραγε ἦσαν οἱ διαπράξαντες τὸ ἀνοσιούργημα ἐκεῖνο; Συνήθως τοὺς φανταζόμεθα ὡς ἀνθρωπόμορφι τέρατα, ὡς ἐκβράσματα τῆς Κολάσεως, αὐτὸ τοῦτο, ὡς ἐνσαρκώσεις τοῦ πονηροῦ. Τὰ ὀνόματά των, μᾶς εἶναι τόσον μισητά, τόσον ἀπαίσια, ὥστε μόνον εἰς βαρείας ὑβρεις καὶ ἀρὰς τὰ μεταχειριζόμεθα. Καὶ κολακευόμεθα νὰ πιστεύωμεν, ὅτι τοιαῦτα τέρατα ἄπαξ μόνον παρήγαγεν ἡ φύσις, ὅτι ὅμοιοί των δὲν ἀνεφάνησαν μεταξὺ τῶν «υἱῶν τῶν ἀθρώπων», ὅτι ἡμεῖς «ἄθῳοι ἐσμὲν ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ Δικαίου τοῦ του». Πόσον πλανώμεθα! Ἦσαν καὶ ἐκεῖνοι ἀνθρώποι ὅμοιοι μὲ ἡμᾶς, μὲ τοὺς αὐτοὺς πειρασμούς, μὲ τὰς αὐτὰς πονηρὰς ἐπιθυμίας καὶ φαύλας πράξεις, ποὺ ἐπιρρίπτουν τὴν μαύρην σκιάν των εἰς τὴν ζωὴν μας καὶ σήμερον. Μία πρόχειρος ἐρευνά ἐπὶ τῶν ἐλατηρίων ποὺ ἐξώθησαν εἰς τὸ ἐγκλημα τοῦ Γολγοθᾶ τοὺς τρεῖς κυριωτέρους δράστας, τὸν Ἰούδαν, τὸν Πιλάτον, καὶ ἓνα οἶον δήποτε Φαρισαῖον, θὰ σᾶς βεβαιώσῃ, ὅτι ὁ διΰσχυρισμός μου δὲν εἶναι ὑπερβολικὸς.

Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης! Τὶ μισητὸν ὄνομα! Ὑπῆρξαν, λέγει σύγχρονος ἱεροκήρυξ, ἀνθρώποι τόσον ἀσεβεῖς, βλάσφημοι, ἄπιστοι, ὥστε νὰ δώσουν εἰς τὰ τέκνα των ὀνόματα ἐξ ἐκείνων ποὺ ἀποδίδει ἡ Ἁγία Γραφήεις τὸν διάβολον, ἢ νὰ ὀνομάσουντοὺς σκύλους των μὲ ὀνόματα διαφόρων ἁγίων. Ἄλλ' εἰς ὅλον τὸν κόσμον, κανεὶς δὲν εὐρέθη τόσον οὐτιδανός, ὥστε νὰ δώσῃ εἰς τὸν υἱὸν του ἢ καὶ εἰς τὸν σκύλον του τὸ ὄνομα *Ἰούδας*. Διότι πανταχοῦ καὶ

14) Λουκ. 24,20

SISMANOGLIO
MEGARO

πάντοτε τὸ ὄνομα τοῦτο φέρεται συνδεδεμένον μὲ τὴν ὑπουλον φιλίαν, μὲ τὴν μαύρην ἀχαριστίαν, μὲ τὸ χειρότερον εἶδος τῆς πλεονεξίας, κατάλληλον μόνον δι' ἀνθρώπους ἱκανοὺς νὰ προδώσουν εἰς τὸ συμφέρον των τὰ ἀγιώτερα, τὴν οἰκογένειαν, τὴν πατρίδα, τὴν πίστιν.

Ὁ Ἰούδας εἶναι ὁ πρόσκοπος, ὁ ὁδηγὸς τοῦ φαρισαϊκοῦ κινήματος κατὰ τοῦ Ἰησοῦ. Καὶ ὁμοῦς ὑπῆρξε μαθητῆς του. Μίαν ἡμέραν, ἐνῶ κατεγίνετο εἰς τὸ βιοποριστικὸν του ἔργον, ἤκουσεν, ὡς καὶ οἱ ἄλλοι μαθηταί, τὸ "ἀκολούθει μοι". Καὶ ἠκολούθησε τὸν Διδάσκαλον σχεδὸν ἐπὶ τριετίαν. Καὶ ἐν τῷ προσώπῳ του ἐνεῖδε τὴν ἐνσάρκωσιν πάσης ἀρετῆς. Τὶ λοιπὸν τὸν ἐκίνησεν εἰς τὸ φίλημα ἐκεῖνο τῆς προδοσίας, τὸ ὁποῖον ἔκτοτε ἀπέβη τὸ σύμβολον κάθε ὑποκριτικῆς καὶ ἀγνώμονος φιλίας;

Τὸ πάθος τῆς φιλαργυρίας, ἡ πλεονεξία του. Ἀνεκαθὲν ἠσθάνετο ἀκαταμάχητον ἔλξιν πρὸς τὴν λάμπριν τοῦ χρυσίου, ἐφέρετο πρὸς τὸ ἄνομον κέρδος. Ἀπόδειξις, ὅτι κατεχοῦτο τῆς θέσεώς του ὡς ταμίου τῆς ἀποστολικῆς ἀδελφότητος. Ἐκλεπτε. Ἡ δὲ ὑλοχαρῆς φαντασιοληξία του ἔφθασε μέχρι τοῦ νὰ ἐκλάβῃ τὸν Ἰησοῦν ὡς ἐπίγειον βασιλέα, τὴν ἀποστολικὴν ιδιότητά του ὡς ἀναβάθραν πρὸς τὴν κατὰ κόσμον δόξαν, καὶ νὰ ἀναμῆνῃ ἀπὸ αὐτὴν πλοῦτη καὶ τρυφάς. Καὶ ὅταν ἐνόησεν ὅτι ἡ βασιλεία τοῦ Χριστοῦ δὲν εἶναι βρωμαίσις καὶ πόσις, ἀλλὰ πνευματικαὶ ἀγάπη καὶ θυσία καὶ ἀγιασμός, ἀπεφάσισε νὰ ἐγκαταλίπῃ τὸν Διδάσκαλον καὶ νὰ κερδοσκοπήσῃ μὲ τὴν ἐγκατάλειψιν, ἐξυπηρετῶν καὶ ἐκμεταλλεζόμενος τὸ μῖσος τῶν φαρισαίων. Ἡ θυράθεν φιλολογία, ἐλαφρύνουσα τὴν θέσιν τοῦ προδότου μαθητοῦ, εἶπεν οὐκ ἐν προέβλεψι τὴν τραγικὴν ἐκείνην ἐξέλιξιν τοῦ Γολγοθᾶ. Ἀλλ' ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ τὸ πρᾶγμα, ἡ πλεονεξία του εἶναι ἡ αἰτία τῆς προδοσίας.

Ἡ πλεονεξία! Εἶναι ἄρα γε κακία ἀγνωστος εἰς τὸν χριστιανικὸν κόσμον; Δὲν ὑπάρχουν καὶ σήμερον φιλάργ-

γοροι καὶ πλεονέκται; Ἀλλὰ τί σημαίνει ἡ προκλητικὴ ὑπεροψία τῶν πλουσίων πρὸς τοὺς πτωχοὺς, ἡ πικρία τῶν πτωχῶν κατὰ τῶν πλουσίων; Πόθεν "οἱ πόλεμοι καὶ αἱ μάχαι ἐν ἡμῖν"; Τὶ εἶναι αἱ αἰσχροκερδεῖς ἐπιχειρήσεις, αἱ τοκογλυφικαὶ πλεκτάνας, αἱ φανεραὶ καὶ λανθάνουσαι κλοπαί; Τίνα λόγον ἔχει ἡ ἀκόρεστος ἐκείνη δίψα τοῦ εὐκόλου καὶ ἀκόπου πλουτισμοῦ, ποῦ ὁδηγεῖ εἰς πράξεις ἐπαισχύντους, πολλάκις δὲ καὶ εἰς αὐτὸ τὸ ἔγκλημα; Εἶναι σπάνια αἱ περιπτώσεις κατὰ τὰς ὁποίας, εἰς μίαν σιωπηρὰν συναλλαγὴν "τί θέλετέ μοι δοῦναι καὶ ἐγὼ ὑμῖν παραδώσω αὐτήν;" (15) ἀπεμπολοῦμεν εἰς τὰ πάθη τὴν συνείδησίν μας; Πόσοι ἄρα γε χριστιανοὶ ἔχουν τὴν ἐσωτερικὴν μαρτυρίαν, ὅτι πάντοτε ὑπῆρξαν ἀνώτεροι χρημάτων, ὅτι οὐδέποτε διέπραξαν συναλλαγὰς προδοτικὰς τῆς συνειδήσεώς των, ὅτι εἰς καμμίαν περίπτωσιν τοῦ βίου των δὲν θὰ προέδιδον ἀπὸ φιλαργυρίαν τὰς ἀρχὰς των, τὸ καθήκον των, τὸν θεὸν των;

Ὁ Πόντιος Πιλάτος! Τὸν γνωρίζομεν ἀπὸ τὴν περίφημον ἐκείνην διαδικασίαν, ἡ ὁποία εἶναι καὶ ἡ εἰκὼν τῆς ἀσταθοῦς καὶ ἀνερματίστου ψυχῆς του. Τὸν γνωρίζομεν καὶ ἀπὸ τὸ σύμβολον τῆς Ὁρθοδόξου πίστεώς μας τὸ ὁποῖον μὲ μίαν χρονολογικὴν σημείωσιν διαιωνίζει εἰς τὴν γενικὴν περιφρόνησιν τὸ ὄνομα τοῦ ἀναξίου ἐκείνου ἡγεμόνος.

Εἶναι ὁ ὑπατος ἐκπρόσωπος τῆς κοσμοκρατείας Ρώμης, ἐν μέσῳ λαοῦ δεδουλωμένου. Ὡς Ρωμαῖος, ἔχει καλλιεργημένον τὸ αἶσθημα τοῦ δικαίου. Τοῦτο τοῦλάχιστον φαίνεται ἀπὸ τοὺς λόγους του, ἀπὸ τοὺς δικανικοὺς χειρισμοὺς του, ἀπὸ τὰς ὑπεκφυγὰς εἰς τὰς ἀξιώσεις τῶν Ἰουδαίων, ποῦ τὸν ἀποδεικνύουν πεπεισμένον περὶ τῆς

15) Ματθ. 26, 15

ἀθωότητος τοῦ κατηγορουμένου. Τὶ τὸν ἠνάγκασε λοιπὸν νὰ ἐνεργήσῃ παρὰ συνείδησιν ;

Τὸ συμφέρον. Εἶχεν ὄλα τὰ μέσα νὰ ἐπιβάλῃ τὴν γνώμην του. Δὲν εἶχε ὁμως τὸ κυριώτερον, τὸ θάρρος τῆς γνώμης, δὲν εἶχεν ἀρετὴν. Ὁ Πιλάτος ἦτο ἄνθρωπος χωρὶς χαρακτηῖρα, φιλόδοξος, ἡδονιστής, σκεπτικιστής, ἐπικύρειος. Ἐφοβήθη μήπως ἀπολύων τὸν Ἰησοῦν χάσῃ τὴν εὐνοίαν τοῦ λαοῦ καὶ μαζὺ μὲ αὐτὴν καὶ τὸν τόσον ἐπαγωγὸν καὶ προσοδοφόρον τίτλον « φίλος τοῦ Καίσαρος ». (16)

Τὸ συμφέρον! Μήπως καὶ σήμερον δὲν ρυθμίζει τὰς πολλαπλᾶς σχέσεις μας; Πόσοι χριστιανοί, χάριν τοῦ συμφέροντος, δὲν ὑποστέλλουν τὴν σημαίαν τῶν ἠθικῶν ἀρχῶν των, τῶν θρησκευτικῶν των πεποιθήσεων; Πόσοι δὲν ἀθετοῦν τὰ πάτρια, τὰ διδάγματα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας, ἐκ φόβου μήπως χαρακτηρισθῶν ἀπὸ τὸν λεγόμενον καλὸν κόσμον ὡς ἀμαθεῖς ἢ καθυστερημένοι; Ποσάκις δὲν ἐνεδώκαμεν εἰς τὸν πειρασμὸν τοῦ συμφέροντος, δὲν ἐσαρκάσαμεν πρὸς τὴν συνείδησίν μας, πρὸς τὰς ἀληθείας τῆς πίστεως, ποσάκις μὲ τὰ ἔργα μας, δὲν εἶπομεν τὸ τοῦ Πιλάτου « καὶ τί ἐστὶν ἀλήθεια »; (17) Εἶναι μακάριοι ὅσοι δὲν ἔφθασαν εἰς τὸν βαθμὸν ἐκείνον τῆς καταπτώσεως, ὥστε νὰ θυσιάζων τὰς ἠθικὰς ἀρχὰς των εἰς τὸ συμφέρον, τὰς θρησκευτικὰς των πεποιθήσεις εἰς τὴν κοινωνικὴν θέσιν, τὴν εὐσέβειαν εἰς τὴν ἀνθρωπαρέσκειαν! Ἀλλὰ πόσοι εἶναι οἱ τοιοῦτοι;

Ὁ Φαρισαῖος! Εἶναι ἄσπονδος ἐχθρὸς τοῦ Ἰησοῦ. Τὸν μισεῖ θανασίμως. Καὶ ὁμως εἶναι ἀντιπρόσωπος τοῦ Ἰεχωβά. « Κάθηται ἐπὶ τῆς Μωσέως καθέδρας » (18) καὶ ἐρμηνεύει τὴν Παλαιὰν Διαθήκην, τὴν Ἱερὰν ἐκείνην Βίβλον, ποὺ εἰς ἐκάστην σελίδα της προεξαγγέλλει τὸν

16) Ἰω. 19,12

18) Ματθ. 23,2

17) Ἰω. 18,38

Μεσσίαν καὶ ἀναγράφει τὴν ἀγιότητα καὶ τὴν ἀγάπην ὡς θείας ἐντολάς. Τὶ παθῶν λοιπὸν ἐμίσησε καὶ κατεδίωξε μέχρι θανάτου τὸν Ἰησοῦν, ποὺ ὑπῆρξεν ἡ ζωντανὴ παράστασις τοῦ μεσσιακοῦ τύπου, ἡ ἐνσάρκωσις τῆς ἀγιότητος καὶ τῆς ἀγάπης, δηλαδὴ ἡ ἐνσάρκωσις αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ; Ἀλλ' ἄς παραχωρήσωμεν τὸν λόγον εἰς αὐτὸν τὸν ἴδιον. Μόνον εἰς Φαρισαῖος δύναται νὰ μᾶς ἀποκαλύψῃ τὸν λαβύρινθον ἐκείνον, ποὺ λέγεται φαρισαϊκὴ ψυχὴ. Ἡ ἐξομολόγησις του θὰ εἶναι ἐνδιαφέρονσι καὶ γόνιμος εἰς διδάγματα.

— Τὸ ἀναλογίζομαι καὶ φρίττω. Ἐγὼ εἶμαι ὁ μόνος κατ' οὐσίαν δρᾶστης τοῦ ἐγκλήματος. Οἱ ἄλλοι ὑπῆρξαν ὄργανά μου. Ἐγὼ διέφθειρα τὸν Ἰούδαν. Ἐγὼ ἐξεβίασα τὸν Πιλάτον. Ἐγὼ ἐξήγειρα τὸν ὄχλον. Μὲ ἐξώθησαν δὲ εἰς τοῦτο ὁ ἐγωῖσμός μου, ἡ ὑποκρισία μου, ἡ προσήλωσις μου εἰς τοὺς τύπους, εἰς τὰ ἐξωτερικά.

Ὅταν εἶδον τὸν Ναζωραῖον νὰ ἀγαπᾷ τὸν Θεὸν μὲ ὄλην τὴν θέρημν τῆς ψυχῆς του, κατενόησα ὄλην τὴν μηδαμνότητα τῆς ἰδικῆς μου ἀγάπης. Ἀνεγνώρισα, ὅτι ὄλη ἡ πίστις μου, ὄλη ἡ ἀρετὴ μου περιορίζοντο εἰς τὴν ἐμφοβὸν καὶ δουλικὴν τήρησιν ὀλίγων τυπικῶν διατάξεων, ποὺ ἄλλο νόημα καὶ σκοπὸν δὲν εἶχε, παρὰ νὰ καλύψῃ τὴν ψυχικὴν μου κενότητα. Ὅταν δὲ ἀντίκρυσα καὶ τὴν ζωογόνον ἐκείνην ἀγάπην του πρὸς τὸν ἄνθρωπον, μίαν ἀγάπην ποὺ ὑπερέβαινε τὰ ὅρια τῆς συγγενείας, τῆς προσωπικῆς φιλίας, τῆς φυλῆς, ἠοθάνθην τὴν ὑπερηφάνειάν μου, ὡς Ἰουδαίου καὶ ἀντιπροσώπου τοῦ Ἰεχωβά, καιρῶς τραυματιζομένην. Ὁ Ἰησοῦς μὲ ἐστενοχώρει, μὲ ἐπίεζεν ὡς βαρὺς ἐπιείλητος.

Καὶ δὲν εἶναι μόνον τοῦτο. Ἐτόλμησε νὰ διασεῖσῃ αὐτὰς τὰς βάσεις τοῦ φαρισαϊσμοῦ. Ἀπένιψεν ὅλον τὸ ψιμμυθιὸν μου, ποὺ μὲ τόσην ματαιοφροσύνην ἐπετηδενόμην καὶ μὲ ἀπεκάλυψεν εἰς τὰ ὄμματα τοῦ λαοῦ εἰ-

SISMANOGLIO
MEGARO

δεχθῆ, ἄσχημον, οἶος ἤμην εἰς τὴν πραγματικότητα, χωρὶς θρησκευτικὸν καὶ ἠθικὸν περιεχόμενον. (19) Ἦλεγξε μὲ μίαν ἄδυσώπητον αὐστηρότητα τὴν πρωτοκαθεδρίαν μου εἰς τὰς συναγωγὰς, τὰς πρωτοκλισίας μου εἰς τὰ δαίπνα, τοὺς ἀσπασμοὺς καὶ τὰς προσαγορεύσεις μου εἰς τὰς ἀγοράς, τὴν ἐπιπολαίαν προσευχὴν μου, τὴν ἐπιδεικτικὴν νηστείαν μου, τὴν ἀνθρωπάρεσκον ἐλεημοσύνην μου, τὴν ἐξεζητημένην περιβολὴν μου, καὶ ἐν γένει πᾶν ὅ,τι μετηρχόμην διὰ νὰ θαμβώσω τὸν λαὸν καὶ νὰ ἐπιβάλλωμαι εἰς τὸν σεβασμὸν του. Ὁ δὲ ἔλεγχός του μοὶ ἦτο τόσον πικρὸς ὅσον τὸν ἠσθανόμην ὡς ἀντίλαλον τῆς συνειδήσεώς μου. Καὶ ὅμως ἦτο τόσον ἐπιεικὴς καὶ συγκυριατικὸς πρὸς τοὺς τελῶνας καὶ τοὺς κεκηρυγμένους ἁμαρτωλοὺς. Τοῦτο ἦτο τὸ βαρύτερον πλήγμα κατὰ τοῦ ἐγωϊσμοῦ μου.

Καὶ ὅσῳ παρήρχετο ὁ καιρὸς, τόσῳ περισσότερον μὲ ἐβασάνιζε τὸ δῆλημα: ἢ αὐτὸς ἢ ἐγώ. Καὶ ἀπεφάσισα. Καὶ προὐχώρησα εἰς τὰ ἔργα. Ὅλη ἐκείνη ἡ διαδικασία ὑπῆρξεν ἔργον τῆς ραδιοουργικῆς δεξιότητάς μου. Ὡς λαμπρὸν προπέτασμα τοῦ φθόνου καὶ τῆς ὑποκρισίας μου, ἀνεστήλωσα τὴν δόξαν τοῦ Ἰεχωβά. Καὶ εἰς ἔνδειξιν ἱεροῦς ἀγανακτήσεως διέρρηξα τὰ ἱμάτιά μου ἐν μέσῳ συνεδρίῳ “κραυγάζων ὅτι ἐβλασφήμησε.” (20) Ὁ λαός, ὁ εὐαπάτητος καὶ εὐχείριστος λαός, μὲ ἠκολούθησεν ἀκράτητος εἰς τὸ κίνημα. Ὅταν τὸν ἤκουσα νὰ κραυγάζῃ “Ἄρον, σταύρωσον αὐτόν.” (21) στεναγμὸς ἀνακουφίσεως ἀνεδόθη ἀπὸ τὸ στήθος μου. Ὅταν δὲ εἶδον τὸν ἐπικίνδυνον ἀντίπαλόν μου νὰ ἀγωνιᾷ ἐπάνω εἰς τὸν σταυρόν, ἐν μέσῳ δύο κακούργων, ἡ χαρὰ μου ἔφθασε μέχρι παραληρήματος. Τὸν ἐσάρκασα, τὸν ἔβρισα, τὸν ἐβλασφήμησα,

Ματθ. 19) 23,27

21) Λουκ. 18,11

20) Ματθ. 26,65

τὸν ἐνέπαιξα, ἐπέτεινα τὸ μαρτύριόν του μέχρι τελευταίας του πνοῆς. ἐνῶ ἐσβίασθην τὰς τελευταίας στιγμὰς τῶν δύο συσταυρωθέντων κακούργων.

Πόσων χριστιανῶν τὰς συνειδήσεις δὲν ἀναμοχλεύει ἡ θλιβερὰ αὕτη ὁμολογία! Πόσων συνειδήσεων τὸ βάθος δὲν ἀναταράσσει, ἀναβιβάζουσα εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τόσας ἑυπαρότητας, ποὺ ἀμαυρώνουν τὴν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ εἰκόνα τοῦ Θεοῦ! Ὀλίγοι εἶναι ἄρα γε οἱ ἀναγνωρίζοντες ἑαυτοὺς εἰς τὴν τραγικὴν ταύτην ἐξομολόγησιν τοῦ Φαρισαίου; Ποσάκις πρὸς προαγωγὴν ἰδεοτελῶν βλέψεων δὲν ἀνεπετάσαμεν τὴν σημαίαν τῶν ἠθικῶν ἀρχῶν, δὲν ἐπροφασίσθημεν τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ γενικωτέρου καλοῦ; Ποσάκις διὰ τὴν προσωπικὴν μας ἐπικράτησιν δὲν μετήλθομεν τὴν ραδιοουργίαν, τὴν δυσφήμισιν, τὴν ἀδικίαν; Ἄλλοίμονον! Κάθε ψιθυρισμὸς ἢ καταλαλιὰ κατὰ τῆς καλῆς φήμης τοῦ πλησίον μας εἶναι ἐπανάληψις τοῦ “ἄρον, σταύρωσον αὐτόν.” Συχνότατα ὁ φθόνος, ὁ ἐγωϊσμός, τὸ μῖσος, ἢ ὑποκρισία ἐπιρρίπτουν τὴν μαύρην σκιάν των εἰς τὴν ζωὴν μας. Συχνότατα μὲ ὅσα σκεπτόμεθα ἢ λέγομεν περὶ τῶν ἄλλων, ἐπαναλαμβάνομεν σιωπηρῶς τὸ φαρισαϊκώτατον ἐκεῖνο “Ὁ Θεός, εὐχαριστῶ σοι, ὅτι οὐκ εἰμι ὡσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων.” Ἡ εὐσέβειά μας πολλάκις εἶναι ὑποκριτικὴ, ἐπιφανειακὴ, φαρισαϊκὴ, χωρὶς χριστιανικὸν περιεχόμενον, χωρὶς θρησκευτικὴν καὶ ἠθικὴν ζωὴν, χωρὶς τὴν ἀπαραίτητον βίαιότητος, τὴν ἀγνότητα τοῦ φρονήματος, τὴν καθαρότητα τῆς καρδίας, τὴν ἐνεργὸν ἀγάπην πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸν πλησίον.

* * *

* Καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν. Τί καὶ ἂν ἠρέμησεν ὁ Γολγοθᾶς; Τί καὶ ἂν εἰσέγησεν ἡ κατήγορος γλῶσσα τοῦ Φαρισαίου; Τί σημαίνει ἂν δὲν ἀκούονται πλέον αἱ ἰαχαὶ

SISMANOGLIO
MEGARO

τῶν σταυρωτῶν; Τὸ ἀνόσιον ἔργον των συνεχίζεται, Σταυροῦται καὶ σήμερον ὁ Χριστός!

Σταυροῦται εἰς τὰς ἀσεβεῖς ἐκδηλώσεις μας, εἰς τὰ ἀχαλίνωτα πάθη μας, εἰς τὰς ὑποκριτικὰς σχέσεις μας, εἰς τὰς ὑπούλους φιλίας μας, εἰς τοὺς ἐγωϊσμοὺς καὶ τὰ μίση μας, εἰς ὅλας ἐκεῖνας τὰς λαμπροφανεῖς προσόψεις μας, ὀπίσω ἀπὸ τὰς ὁποίας πολλακις κρύπτονται αἱ εἰδεχθέστεραι πραγματικότητες.

Σταυροῦται εἰς τοὺς μυριονέκρους πολέμους, εἰς τὰς πυρκαϊάστους πόλεις, εἰς τὰς ἀδίκους θανατώσεις, εἰς ὅλην ἐκείνην τὴν ἄνθησιν τοῦ πολιτισμοῦ, πού μετεβλήθη εἰς "αἷμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα καπνοῦ".

Σταυροῦται ὁ Χριστὸς ἐκεῖ ὅπου διώκεται ἢ θρησκεία του καὶ κακοποιοῦνται οἱ λειτουργοὶ της καὶ βεβηλοῦνται τὰ ἱερά της καὶ ἐπιζητεῖται ὁ περιορισμὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰ πνιγηρὰ ὄρια τῆς ὕλικῆς καὶ βροσκηματώδους ζωῆς.

Σταυροῦται ὁ Χριστὸς εἰς τὸ γενικὸν μαρτύριον τῆς ἀνθρωπότητος, εἰς τὸν πόνον ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων, πού αἰμόφυρτοι, κατεσκληρότεροι, φασματώδεις, ἀναβαίνουν τὸν Γολγοθᾶν των....

"Καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν". Εἶναι λοιπὸν ὑπερβολικὸς ὁ ἰσχυρισμὸς μου, ὅτι οἱ σταυρώσαντες τὸν Κύριον δὲν 'διέφερον ἀπὸ ἡμᾶς ὡς πρὸς τὰς ἐκδηλώσεις τῆς ἁμαρτίας; Ἀλλ' ἤδη εἶμαι ἠναγκασμένος νὰ ἀντιστρέψω τοὺς ὄρους τῆς προτάσεώς μου· ἡμεῖς οἱ εἰς Χριστὸν βεβατισμένοι, οἱ χριστιανικῶς ἀνατεθραμμένοι, εἴμεθα ὅμοιοι πρὸς ἐκεῖνους! Πλεονάζουν καὶ σήμερον οἱ πλεονέκται καὶ προδῶται Ἰουδαί, οἱ ἀσυνείδητοι καὶ συμφεροντολόγοι πιλάτοι, οἱ ἐγωῖσται καὶ ὑποκριτικοὶ φαρισαῖοι, οἱ ἄνθρωποι πού εἶναι ἔτοιμοι νὰ προδώσουν εἰς τὸ συμφέρον των κάθε ἱερόν καὶ ὄσιον. Ὅποια τραγικὴ ἀντίθεση μεταξὺ τῆς τελειότητος εἰς τὴν ὁποίαν μᾶς προώρισεν ὁ Θεὸς καὶ τῆς

νῶν πραγματικότητος! Ὁ Θεὸς μᾶς ἠθέλησε "συμμόρφους τῆς εἰκόνης τοῦ Υἱοῦ Αὐτοῦ", καὶ μετόχους τῆς αἰωνίας δόξης του καὶ ἡμεῖς ἐγίναμεν ἀλληλέγγυοι, συνένοχοι μὲ τοὺς Σταυρωτάς του!

Πρέπει ἄρα γε νὰ ἀπελπίσωμεν διὰ τὴν κατάστασίν μας; Πρέπει νὰ ἀποθάνωμεν ἐν τῇ κακίᾳ μας; Μὴ γένοιτο! Ὁ Σταυρὸς δὲν ὑψοῦται μόνον ὡς ἀναμνηστικὴ στήλη κακίας ἀντιθέου, διὰ νὰ ἐνσπείρη εἰς τὰς ψυχὰς μας τὴν ἀποκαρδίωσιν. Εἶναι πρὸ παντὸς τὸ οἰώνιον σύμβολον τῆς θυσιαζομένης ἀγάπης τοῦ Θεοῦ. Τὸ ἀποκορύφωμα ἐκεῖνο τῆς ἁμαρτίας — ὃ βάθος πλούτου καὶ σοφίας καὶ γνώσεως Θεοῦ! — ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἠθέλησε νὰ τὸ ἀντιστρέψῃ εἰς πηγὴν ἐξαγνισμοῦ, εἰς ὄργανον σωτηρίας. Ἐὰν ὁ Σταυρὸς μᾶς ἀποκαλύπτει τὸν Ἄδην, ἀλλὰ συγχρόνως μᾶς διανοίγει καὶ τοὺς οὐρανοὺς. Ἐὰν εἶναι τὸ ἔμβλημα τοῦ τραχυτέρου πόνου, εἶναι ὅμως καὶ τὸ σύμβολον τῆς νίκης, τῆς εἰρήνης, τῆς συγγνώμης, τῆς συνδιαλλαγῆς μὲ τὸν Θεόν.

Ὑπὸ ἓνα ὄρον. Νὰ θελήσωμεν νὰ γίνωμεν ἄξιοι τῆς θείας ταύτης δωρεᾶς. Νὰ θελήσωμεν! Μὴ σᾶς φανῇ παράδοξον. Ὁ παντοδύναμος Θεός, ὁ ποιητὴς καὶ συντηρητὴς τοῦ Παντός, σέβεται τὴν ἐλευθέραν θέλησίν μας, δὲν τὴν ἐκβιάζει, τὴν ζητεῖ συνεργάτιδα εἰς τὸ ἔργον τῆς σωτηρίας μας. Δὲν ἀρκεῖ μόνη ἡ πίστις μας εἰς τὴν ἀφατον φιλανθρωπίαν τοῦ Θεοῦ. Δὲν εἶναι ἀρκετὸν νὰ ἐπαναπανώμεθα εἰς τὴν χαρὰν μᾶς ἀποκαταστάσεως πού μᾶς ἐδωροφόρησε μόνη ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. Τὸ κεφάλαιον ἐκεῖνο τῆς σωτηρίας, τὸ ὁποῖον δι' ἡμᾶς ἀπεθησαύρισεν ὁ Χριστὸς εἰς τὸν Γολγοθᾶν, εἶναι ἀνάγκη νὰ θελήσωμεν νὰ τὸ οἰκειωθῶμεν προσωπικῶς, νὰ τὸ ἐργασθῶμεν, νὰ τὸ διαχειρισθῶμεν κατὰ τρόπον ὥστε νὰ ἀποδώσῃ καρποὺς ἄξιους τοῦ χριστιανικοῦ μας ὀνόματος.

Πῶς θὰ γίνῃ τοῦτο; Μὲ τὴν ὀρθὴν ἐκδοχὴν καὶ κατεύθυνσιν τοῦ ἐν ἡμῖν ἐγγενοῦς κακοῦ. Βεβαίως δὲν εἴμεθα ὑπεύθυνοι διότι γεννώμεθα φέροντες τὰ σπέρματα τῆς ἁμαρτωλότητος, πού ἀνάγεται εἰς μίαν πρωταρχικὴν ἁμαρτίαν τοῦ γενάρχου μας, ὅπως δὲν εἶναι ὑπεύθυνος καὶ ἐκεῖνος πού κληρονομεῖ ἀπὸ τοὺς γεννήτοράς του τὰ σπέρματα μᾶς νοσηρᾶς καταστάσεως. Ἄλλ' ὅπως κάθε ἄνθρωπος πού ἔχει μίαν νοσηρὰν κληρονομικότητα, δὲν ἀφίνει τὸν ὄργανισμόν του ἔρμαιον τῆς καταστάσεως ἐκείνης, ἀλλὰ τὸναντίον, μὲ τὴν βοήθειαν τῆς ἐπιστήμης τὸν περιθάλπει καὶ κάμνει ὅ,τι εἶναι δυνατὸν διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς ὑγείας του, κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον καὶ ὁ χριστιανὸς ὀφείλει, μὲ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ νὰ κάμῃ ὅ,τι εἶναι δυνατὸν πρὸς ἐξουδετέρωσιν τῶν νοσογόνων σπερμάτων τῆς ἁμαρτίας καὶ ἀντισταθωγὴν τῶν στοιχείων τῆς ἠθικῆς ὑγείας.

Εἶναι μία συμφορὰ ἡ ἁμαρτία. Ἡ μᾶλλον, αὐτὴ εἶναι ἡ μήτηρ καὶ ἡ τροφὸς ὄλων τῶν συμφορῶν μας. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς ἀτομικῆς καὶ τῆς ὀμαδικῆς τραγῳδίας μας. Καθὼς δὲ εἰς κάθε περίπτωσιν συμφορᾶς, ὁ ἄνθρωπος πού δὲν ἔχασε τὸ θάρρος του, ὁ ἄνθρωπος πού θέλει νὰ ζῆσῃ, ἐπιστρατεύει ὅλας τὰς δυνάμεις του, ὅλα τὰ διαθέσιμα μέσα, διὰ νὰ δημιουργήσῃ μίαν καλύτεραν αὔριον, ἀνάλογος ἐπιστρατεύσεις τῶν πνευματικῶν καὶ ἠθικῶν μας δυνάμεων, θὰ ἔπρεπε νὰ γίνεται καὶ ὡς πρὸς τὰ πλήγματα τῆς ἁμαρτίας. Ἡ ἁμαρτία, κατὰ τὴν οἰκονομίαν τῆς Ἀπολυτρώσεως, δὲν πρέπει νὰ γίνεται ἀφορμὴ πρὸς πτώσιν, ἀλλὰ κέντρον πού μᾶς κρατεῖ εἰς διαρκῆ ἠθικὴν ἐγρήγορσιν, κίνητρον, πού μᾶς διεγείρει εἰς νέας ἐξορμήσεις, εἰς νέους ἀγῶνας, διὰ μέσου τῶν ὁποίων προαγόμεθα καὶ αὐξάνομεν εἰς τὴν ἐν Χριστῷ ζωὴν. Ὀφείλομεν νὰ σταυρώσωμεν "τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον σὺν τοῖς παθή-

μασιν αὐτοῦ καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις,, (21) νὰ "συσταυρωθῶμεν τῷ Χριστῷ,, (22) διὰ νὰ συζήσωμεν μετ' αὐτοῦ Ἄναστάντος. Εἶναι ὁμολογουμένως μία δύσκολος προσπάθεια, ἀλλὰ καὶ ἡ εὐγενεστέρα ἀπὸ ὅσας καταβάλλομεν εἰς τὴν ζωὴν. Εἶναι δὲ τοῦτο καὶ δικαία ἀξίωσις τοῦ Σωτῆρος μας, ἡ μόνη ἀξιόθεος ἀντίδοσις διὰ τὸ χυθὲν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ αἷμα.

Ὁ παλαιὸς ἱστορικὸς Σουετώγιος διέσωσε τὴν ἐξῆς χαρακτηριστικὴν ἱστορίαν. Ρωμαῖος στρατιώτης, ἔχων ὑποθεσιν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, προσῆλθε μὲ θάρρος εἰς τὸν αὐτοκράτορα καὶ ἠξίωσε νὰ δεῖξῃ ἐνδιαφέρον. Εὐχαρίστως, ἀπαντᾷ ὁ Καῖσαρ. Θὰ στείλω ἀντιπρόσωπόν μου εἰς τὴν δίκην σου. Ἄλλ' ἐγὼ — ἀνταπαντᾷ ὁ στρατιώτης ἀνασύρων τὸν μανδύαν του καὶ ἐπιδεικνύων τὰ τραύματά του — ὅταν εἰς τὸ πεδῖον τῆς μάχης ἐκινδύνευσεν ἡ ζωὴ σου, δὲν σὲ ὑπερήσπισα δι' ἀντιπροσώπου, ἀλλὰ προέταξα τὸ στῆθος μου εἰς τὰ ἐχθρικὰ βέλη.

Ἐφαρμόσατε τώρα τὴν ἱστορίαν αὐτὴν εἰς τὴν περίπτωσίν μας, μεγεθύνετε τὴν ἀναλογίαν ἐν τῷ μέτρῳ τῆς ἀποστάσεως μεταξὺ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου, καὶ εἶπατε, ἂν δικαιούται νὰ ζητῆ ἀπὸ ἡμᾶς θυσίας Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος τὴν μάχην κατὰ τῆς ἁμαρτίας μας τὴν διεξήγαγεν ὄχι δι' ἀντιπροσώπου, ἀγγέλου ἢ ἀνθρώπου, ἀλλ' αὐτὸς ὁ ἴδιος, καὶ ἔχυσεν τὸ αἷμα του ὑπὲρ ἡμῶν καὶ διὰ τοῦ Σταυροῦ του ἐγεφύρωσε τὴν ἄβυσσον πού ἐχώριζε τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τὸν Θεόν καὶ κατέστησε τὸν θάνατόν του πηγὴν ἐλπίδος, δυνάμεως, ζωῆς αἰωνίου διὰ τοὺς πιστεύοντας εἰς Αὐτόν.

Διὰ τοὺς πιστεύοντας εἰς Αὐτόν! Ἐὰν ὑπῆρξαν καὶ ὑπάρχουν Ἰουδαί, πλάτοι, φαρισαῖοι, ὑπῆρξαν ὁμοίως καὶ τὰ στίφη τῶν πιστῶν, "οἱ ἀγορασθέντες τῷ Θεῷ ἐν τῷ

21) Γαλ. 5,24

22) Ρωμ. 6,6

αἷματι τοῦ Ἄρνιου, ἐκ πάσης φυλῆς καὶ γλώσσης καὶ λαοῦ καὶ ἔθνους. (24) Ὑπάρχουν αἱ εὐγενεῖς ψυχαί, οἱ καθαροὶ τὴν καρδίαν, ποὺ ἐλκύονται ἀπὸ τὴν ἄρρητον γοητεῖαν, ἀπὸ τὴν ἀκηλίδωτον ἀγιότητα τοῦ Θεοῦ Λυτρωτοῦ.

Μακάριοι ὅσοι προσέρχονται μὲ συντριβὴν μετανοίας πρὸς τὸν Σωτῆρα Χριστόν. Εὐρίσκονται πλησίον τοῦ ἀγιωτέρου μεταξὺ τῶν ἰσχυρῶν, τοῦ ἰσχυροτέρου μεταξὺ τῶν ἀγίων. Μία τοιαύτη προσέγγισις, δὲν λέγω ὅτι θὰ ἐξαφανίσῃ ὡς διὰ μαγείας κάθε ἐκδήλωσιν ἁμαρτίας. Δύναμαι ὁμως νὰ βεβαιώσω, ὅτι διὰ τοὺς εὐρισκομένους ὑπὸ τὴν ροπὴν τῆς χάριτός Του, τὸ κακὸν ἀπαμβλύνεται, ἡ ἁμαρτία χάνει τὴν ὀξύτητα καὶ τὴν ὀρμὴν της, βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον ἀποσύρεται παραχωροῦσα τὴν θέσιν της εἰς τὰς ἀντιστοίχους ἁρετάς. Παρατηρήσατε τὴν θάλασσαν εἰς περιπτώσεις παλιρροίας. Μὲ τὰ διαρκῶς ἀνυψούμενα νερά της, νομίζει κανεὶς ὅτι θὰ κατακλύσῃ τὴν ξηράν. Καὶ ὁμως — πράγμα παράδοξον! — ὡσὰν νὰ ὑπακούῃ εἰς μυστηριώδη φωνήν, ποὺ μᾶς ὑπενθυμίζει τὸ θεϊκὸν ἐκεῖνο πρόσταγμα "μέχρι τούτου ἐλεύση καὶ οὐχ ὑπερβήση καὶ ἐν σεαυτῇ συντριβήσεται σου τὰ κύματα", (25) παραχωρεῖ τὴν θέσιν της εἰς τὴν γαλανὴν ἀκτὴν, ἀποσύρεται χωρὶς νὰ προξενήσῃ σοβαρὰς ζημίας.

Ἀνάλογος εἶναι καὶ ἡ ἐνέργεια τῆς ἁμαρτίας μετὰ τὴν Ἀπολύτρωσιν. Ἦμπορεῖ νὰ μαίνεται ἡ τρικυμία τῆς ἁμαρτίας. Ἀλλὰ τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, "τοῦ ἀγαπήσαντος ἡμᾶς καὶ παραδόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν", (26) δύναται, ἐὰν ἡμεῖς θέλωμεν, νὰ μεταποιήσῃ καὶ τὰς ἀγριωτέρας ἐπιφορὰς τῶν ἐπιρρῦτων παθῶν μας εἰς ἀκίνδυνον ἄμπωτιν. Οἱ παλαιοὶ θαλασσοπόροι ἔσχιπτον ἔλαιον εἰς τὴν θάλασσαν διὰ νὰ κατευνάσουν τὴν μανίαν της. Ὁ Ἰησοῦς

24) Ἀποκ. 5,9

26) 1 Ἰω. 1,8

25) Ἰωβ 38,11

Ἡ Χριστὸς ἔχυσεν αὐτὸ τὸ αἷμα του διὰ νὰ πρᾶθῃ τοὺς παφλασμοὺς τῆς ἁμαρτίας.

* * *

"Καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν". Διάσημος καλλιτέχνης, εἰς ἓνα πίνακά του τῆς Ἀποκαθηλώσεως, ἐθεώρησεν ὡς πρῶτον εὐσεβείας, νὰ ἀποτυπώσῃ τὴν φυσιογνωμίαν του εἰς τὸν πρῶτον ἐργάτην τῆς ἀποκαθηλώσεως. Ὅταν δὲ ἠρωτήθη περὶ τούτου, εἶπε τὰ ἀξιοσημείωτα ταῦτα. "Πολὺ τὸν καθηλώσαμεν, πολὺ παρετίναμεν τὸ μαρτύριόν Του μὲ τὰς ἁμαρτίας μας. Εὐτυχὴς ἐκεῖνος ποὺ θὰ ἀποσπάσῃ τὸν πρῶτον ἦλον τοῦ Ἐσταυρωμένου". Πράγματι, ὅλοι τὸν ἐσταυρώσαμεν μὲ τὰς ἐπιπολαιότητάς μας, μὲ τὴν ἀβουίλητον προσχώρησιν μας εἰς τὴν ἁμαρτίαν. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ἡ ἰδανικὴ προσωποποίησης τῆς κοινῆς ὀλων τῶν ἀνθρώπων συνειδήσεως. Καὶ ὁσάκις ἐποδοπατήσαμεν, ἀπεκτείναμεν τὴν συνειδήσιν μας, ἐποδοπατήσαμεν, ἐστουρώσαμεν αὐτὸν τὸν Κύριον. Εἶναι πλέον καιρὸς, νὰ τὸν ἀποκαθηλώσωμεν διὰ τῆς μετανοίας μας, νὰ λάβωμεν ἡμεῖς τὴν θέσιν του εἰς τὸν Σταυρόν.

"Καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν". Τρεῖς ἀπλαῖ λέξεις! Καὶ ὁμως συνοψίζουν τὴν ἱστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος. Ὁ Σταυρὸς κεῖται εἰς πτώσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν. Καὶ εἶναι ἡ ἐκφορὰ αἰωνίου καταδίκης, ἡ μήνυμα χαρᾶς καὶ εὐλογίας. Θέλετε, ἀδελφοὶ καὶ τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά, νὰ γίνετε ἄξιοι τῆς θείας εὐλογίας; Ὁμολογήσατε ἑαυτοὺς συνενόχους, ἀλληλεγγύους μὲ τοὺς Σταυρωτὰς καὶ κάμετε τὴν ὁμολογίαν ταύτην ἀφειτηρίαν μετανοίας, διορθώσεως. Ἀναγνωρίσατε ὅτι ἡ ἁμαρτία ὁὐκ εἶναι κατάστασις φυσιολογική, εἶναι μία τοξίνη εἰς τὸν ἠθικὸν ὄργανισμὸν μας, εἶναι ἐχθρὸς ἐπίβουλος. Καὶ λάβετε ἀέναντί της θέσιν ὄχι ὀργάνων ἑτεροκινήτων ἢ θυμάτων, ἀλλ' ἀνδρείων ἀγωνιστῶν ποὺ εἶναι ἔτοιμοι νὰ ἀποκροίσουν κάθε ἀπόπειραν εἰσβολῆς εἰς τὸ πάτριον ἔδαφος.

“Ἐάν εἴπωμεν, ὅτι οὐχ ἡμαρτήκαμεν—ἐάν εἴπωμεν τὸ τοῦ Πιλάτου· ἀθῶοι ἐσμέν ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ Δικαίου τούτου—ἐαυτοὺς πλανῶμεν καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν. Ἐάν ὁμως ὁμολογῶμεν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, πιστὸς ἐστὶν ὁ Θεὸς καὶ δίκαιος, ἵνα ἀφῆ ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν καὶ καθάρσῃ ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδικίας.” Ἡ ἐν μετανοίᾳ ἐξομολόγησις μᾶς διανοίγει, καθὼς εἰς τὸν εὐγνώμονα ληστήν, τοὺς πατρικοὺς κόλπους τοῦ Θεοῦ. Οὔτε Ἰούδας, οὔτε πιλάτους, οὔτε φαρισαίους μᾶς θέλει ὁ θεός, ἀλλὰ “συμμόρφους τῆς εἰκόνης τοῦ Υἱοῦ Αὐτοῦ”,⁽²⁷⁾ ἀγνοὺς χριστιανούς, ἀνήκοντας ψυχῇ καὶ σώματι εἰς τὸν ἐξαγοράσαντα ἡμᾶς ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας.

Ἄδελφοί! Ὁὐ φθαρτοῖς, ἀργυρίῳ ἢ χρυσίῳ ἐλυτρώθητε ἀπὸ τῆς ματαίας ὑμῶν ἀναστροφῆς πατροπαραδότου, ἀλλὰ τιμίῳ αἵματι ὡς ἄμνοῦ ἁμώμου καὶ ἀσπίλου Χριστοῦ, προεγνωσμένου μὲν πρὸ καταβολῆς κόσμου, φανερωθέντος δὲ ἐπ’ ἐσχάτων τῶν χρόνων. ⁽²⁸⁾ Οὐκ’ ἐστὲ ἐαυτῶν ἠγοράσθητε τιμῆς· δοξάσατε δὴ τὸν Θεὸν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν καὶ ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, ἅτινα ἐστὶ τοῦ Θεοῦ.⁽²⁹⁾

Κύριε ὁ Θεός, ὁ Ἄμνος τοῦ Θεοῦ, Οὐ ἐν τῷ αἵματι ἀπελουσάμεθα, ἠγιάσθημεν, ἐδικαιώθημεν. ἠγοράσθημεν τιμῆς καὶ οὐκέτι ἐσμέν ἐαυτῶν, ἀλλὰ Σοῦ τοῦ ἐξαγοράσαντος ἡμᾶς ἀπὸ τῆς ματαίας ἡμῶν ἀναστροφῆς πατροπαραδότου. Διὸ Σοὶ προσπίπτομεν καὶ Σὲ παρακαλοῦμεν Ἀγαθέ. Ἐπάκουσον ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν δεομένων Σου καὶ “μὴ στήσης ἡμῖν τὴν ἁμαρτίαν ταύτην.” Ὅτι Σοὶ μόνῳ ἁμαρτάνομεν, ἀλλὰ καὶ Σοὶ μόνῳ τὰς χεῖρας ἡμῶν ἐπαίρομεν, αἶι μὲν μάλιστα δὲ νῦν ἐν τῇ μείᾳ ταύτῃ τοῦ Σωτηρίου Πάθους Σου. Δὸς ἡμῖν, ἵνα δοξάζωμέν Σε ἐν τῷ σώματι ἡμῶν καὶ ἐν τῷ πνεύματι ἡμῶν, ἅτινά ἐστι Σοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Κύριε, εἰρήνην δὸς ἡμῖν. Κύριε, σῶσον ἡμᾶς!

27) Ρωμ. 8,29

28) 1 Κορ. 6,20

29) 1 Πέτρ. 1,20

